

Den Haag

Open Monumentendag 2021

www.monumentenzorgdenhaag.nl

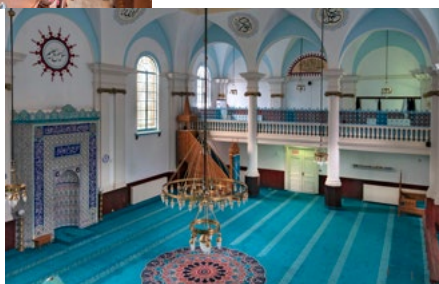
11 & 12
SEPTEMBER

omd

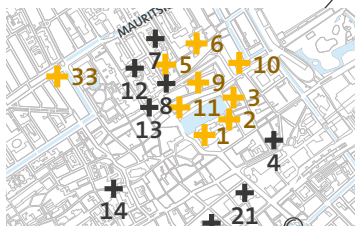

Mijn monument is
jouw monument

Inhoud

Contents

Voorwoord Preface 4

Ontdek historische gebouwen vanuit de luie stoel! 6

Discover historical buildings from the comfort of your own armchair!

Haags religieus erfgoed 7

The Hague's religious heritage

Een Lust voor het Oog - 25 Haagse kerken 8

A feast for the eyes - 25 churches in The Hague

Thuis in Den Haag Laak: De Binckhorst 10

At home in The Hague Laak: The Binckhorst

Open monumenten Den Haag 12

- 1 Eerste kamer der Staten Generaal
- 2 Ministerie van Algemene Zaken
- 3 Kabinet van de Koning
- 4 H. Antonius van Padua
- 5 Sociëteit De Vereniging
- 6 ~~'s Gravenhaagse stadsrijkschool~~ cancelled
- 7 Jacobus de Meerdere Kerk
- 8 Kloosterkerk
- 9 Pulchri Studio
- 10 Amerikaanse ambassade
- 11 Raad voor de Rechtspraak
- 12 Doopsgezinde Kerk
- 13 Waals Hervormde Gemeente
- 14 Teresia van Avila
- 15 Hofje van Nieuwkoop
- 16 Moskee Mescid-I Aksa
- 17 R.K. Kerk van de Heilige Martha
- 18 Haags Openbaar Vervoer Museum
- 19 Stationspostkantoor
- 20 Voormalig Havenkantoor
- 21 Nieuwe Kerk
- 22 Christus Triumfatorkerk
- 23 Heilige Paschalis Baylonkerk
- 24 Villa op een bunker, tuin
- 25 Onbevlekt Hart van Maria
- 26 Nieuwe Badkapel
- 27 Lourdeskapel
- 28 Eben-Haëzerkerk
- 29 H. Antonius Abt kerk
- 30 Stoomgemaal, Haagse Honing
- 31 Maranathakerk
- 32 Noorderkerk
- 33 ~~Huis-De-Quack~~ cancelled
- 34 Bethlehemkerk
- 35 Heilige Pastoor van Arskerk
- 36 Abdijkerk

Overzichtskaart Overview map 26

omd

Plafond, plenaire zaal van de Eerste Kamer

Open Monumentendag 2021 Den Haag

Heritage Days 2021 The Hague

Mijn monument is jouw monument

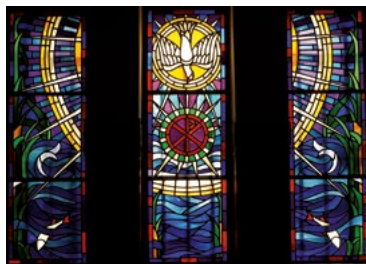
In het weekend van 11 en 12 september 2021 is het weer Open Monumentendag. Ook dit jaar zit Corona ons in de weg. Er zijn daarom minder objecten open dan gebruikelijk. U kunt circa 30 prachtige monumenten bezoeken. Daarnaast zijn er meer dan 60 panden digitaal toegankelijk. Het thema is dit jaar Mijn monument is jouw monument.

Dit thema sluit aan bij het thema van de Europese monumentendagen: 'Inclusive Heritage'. Doel van Open Monumentendag is een zo breed mogelijk publiek te bereiken en een bezoek aan de monumenten zo laagdrempelig mogelijk te maken. Dit thema draagt gastvrijheid en toegankelijkheid uit.

Het feit dat de Open Monumentendag gratis te bezoeken is, maakt dat dit evenement in de basis al een zeer toegankelijk evenement is. Met het vertellen van nieuwe of andere verhalen hopen wij dat nog meer mensen zich betrokken en welkom voelen in een van de monumenten. Hierbij staan inclusie en gastvrijheid centraal.

Door middel van de 360° foto's zijn er tijdens de Open Monumentendag ook zeer veel monumenten ontsloten voor de thuisblijvers. Zo wordt het publiek ook digitaal gastvrij onthaald en heeft Open Monumentendag een groter bereik.

Op zaterdag 11 september staat de afdeling Monumentenzorg & Welstand met een informatiestand op het Binnenhof.

H. Antonius Abt kerk, Scheveningseweg 235

Havenkantoor
Goudriaankade

Kabinet van de Koning, Korte Vijverberg 3

Heilige Pastoor van Arskerk,
Aaltje Noordewierstraat 4-6

Step into my monument

During the weekend of the 11th and 12th of September 2021 the annual Heritage Days will take place. This year Corona made things difficult again. Therefore there will be fewer objects open than usual. You can visit about 30 beautiful monuments. In addition, more than 60 buildings are digitally accessible.

This year's theme is Step into my monument. This theme is in line with the theme of the European Heritage Days: 'Inclusive Heritage'. The aim of Heritage Days is to reach the widest possible audience and to make a visit to the monuments as accessible as possible. The theme promotes hospitality and accessibility.

The fact that the Heritage Days can be visited for free means that this event is already a very accessible event. By telling new or different stories, we hope that even more people will feel involved and welcome in one of the monuments. Inclusion and hospitality are key here.

Thanks to the 360° photos, many monuments are also accessible to those who stay at home during the Heritage Day. The public receives also digitally hospitable and Heritage Days has a greater reach.

On Saturday September 11th, the Monument Care and Preservation Department information stand will be located at the Binnenhof.

Ontdek historische gebouwen vanuit de luie stoel!

Discover historical buildings from the comfort of your own armchair!

De afdeling Monumentenzorg en Welstand heeft van meer dan 60 monumenten 360° laten maken door Dutch VR. U kunt nu vanaf uw bank of luie stoel op een bijzondere manier een kijkje nemen in een groot aantal fraaie en interessante interieurs van Den Haag. Er zijn ook foto's gemaakt van ruimtes waar u normaal niet mag komen, dus ga vooral een kijkje nemen!

The Heritage Department has had Dutch VR create 360° images of more than 60 monuments. You can now take a look at a large number of beautiful and interesting interiors of The Hague from your couch or easy chair. There are also photos made of spaces you are not normally allowed to visit, so go ahead and take a look!

www.monumentenzorgdenhaag.nl

Virtual Reality

Wij geven tijdens Open Monumentendag ook de gelegenheid om deze monumenten te bezichtigen door middel van een virtual reality-bril. Grijp uw kans om op een ongewone manier de fraaie en interessante interieurs te bezichtigen!

Bij de Open Monumentendagstand op het Binnenhof kunt u op zaterdag 11 september met een VR-bril tientallen historische gebouwen in virtual reality bekijken.

Virtual Reality

During Heritage Days we will also give you the opportunity to visit these monuments through virtual reality glasses. Grab your chance to see the beautiful and interesting interiors in an unusual way!

At the Heritage Days information point on the Binnenhof, you can view dozens of historic buildings in virtual reality with VR glasses on Saturday 11 September.

H. Antonius Abt kerk, Scheveningseweg 235

Haags religieus erfgoed

The Hague's religious heritage

Dit jaar openen weer veel gebedshuizen hun deuren, fysiek en virtueel.

Religieus erfgoed bepaalt het beeld van een stad. De gebedshuizen met hoge torens vormen belangrijke herkenningspunten in de stad. Minder bekend zijn de prachtige interieurs.

Befaamd zijn natuurlijk de monumentale Middeleeuwse kerken waaronder de Grote of Sint Jacobskerk en de eveneens imposante 19de-eeuwse gebedshuizen zoals de in 1875 door Pierre Cuypers ontworpen neogotische kerk in de Parkstraat. Daarnaast zijn in Den Haag nog vele kerkgebouwen te ontdekken die eveneens van grote schoonheid getuigen en wellicht minder bekendheid genieten. En vergeet niet de moskee in de Wagenstraat te bezoeken!

This year many places of worship open their doors, physically and virtually.

Religious heritage defines the image of a city. The prayer houses with their high towers are important landmarks in the city. Often less well known are the beautiful interiors.

Known are of course the monumental medieval churches such as the Grote or Sint Jacobskerk and the equally imposing 19th century houses of worship such as the neo-Gothic church in the Parkstraat designed by Pierre Cuypers in 1875. In addition, there are many church buildings to be discovered in The Hague that are also of great beauty but are perhaps less well known. And don't forget to visit the mosque in the Wagenstraat!

BOTINE KOOPMANS
DICK VALENTIJN

EEN LUST VOOR HET OOG

25 HAAGSE KERKEN

Een Lust voor het Oog - 25 Haagse kerken A feast for the eyes - 25 churches in The Hague

VOM-publicatie

Het boek *Een Lust voor het oog* - 25 Haagse kerken, focust de aandacht op 25 Haagse kerken. Auteur Botine Koopmans beschrijft hun geschiedenis in chronologische volgorde. Leidend voor de keuze van de kerken was de gaafheid van het interieur. De lezer maakt zo kennis met een wereld vol onvermoede pracht en praal, vol verborgen juweeltjes, of ontdekt de koele eenvoud van stenen vloeren en houten banken. De foto's van Dick Valentijn laten prachtig zien hoe zeer de katholieke, protestantse, joodse en islamitische interieurs van elkaar verschillen en hoe de architecten en kunstenaars de ideeën en religieuze gevoelens steeds weer op een andere wijze hebben vertaald.

Een Lust voor het Oog is een publicatie van de gemeente Den Haag (afdeling Monumentenzorg en Welstand) en Stichting Publicaties Haags Erfgoed (SPHE), uitgegeven door uitgeverij Verloren (zie www.verloren.nl).
ISBN 97890 87049 089

Tot half september 2021 is in het Atrium van het stadhuis (Spui 70) een tentoonstelling naar aanleiding van dit boek ingericht.

Openingstijden:

Maandag: 7.00 - 20.30 uur
Dinsdag, woensdag en vrijdag:
7.00 - 19.00 uur
Donderdag: 7.00 - 21.30 uur
Zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

Op 11 en 12 september kunt u via een link op www.monumentenzorgdenhaag.nl een voordracht volgen, van de auteur van het boek *Een lust voor het oog*, mevrouw Botine Koopmans.

Ook verzorgt 't Gilde op 11 september een tweetal rondleidingen langs diverse kerken waar u zich voor kunt inschrijven via www.monumentenzorgdenhaag.nl

VOM publication

The publication Een Lust voor het Oog - 25 Haagse kerken, focuses attention on 25 churches in The Hague. Author Botine Koopmans describes their history in chronological order. Leading in the choice of the churches was the integrity of the interior. The reader is introduced to a world of unsuspected splendor, full of hidden gems, or discovers the cool simplicity of stone floors and wooden benches. Dick Valentijn's photographs beautifully show how very different Catholic, Protestant, Jewish and Islamic interiors are from each other and how the architects and artists have translated the ideas and religious sentiments differently each time.

A Lust for the Eye is a publication of the Municipality of The Hague (Department of Monuments and Historic Buildings) and Foundation for Publications on Hague Heritage (SPHE), published by Verloren publishers (see www.verloren.nl).
ISBN 97890 87049 089

An exhibition based on this book has been set up in the Atrium of the City Hall (Spui 70) until mid-September 2021.

Opening hours:

Monday: 7 a.m. - 8.30 p.m.
Tuesday, Wednesday, and Friday:
7 a.m. - 7 p.m.
Thursday: 7 a.m. - 9.30 p.m.
Saturday: 9.30 a.m. - 5 p.m.

*On September 11th and 12th you can follow a lecture by the author of the book *Een lust voor het oog*, Mrs. Botine Koopmans, via the link on www.monumentenzorgdenhaag.nl.*

On September 11th there will also be two guided tours of various churches for which you can register via www.monumentenzorgdenhaag.nl

Caballero fabriek, Saturnusstraat 60

Thuis in Den Haag Laak: De Binckhorst

At Home in The Hague Laak: The Binckhorst

Zondag 12 september 2021

In het kader van *Thuis in Den Haag* staat dit jaar het stadsdeel Laak centraal. *Thuis in Den Haag* is een project van de gezamenlijk Haagse erfgoedpartners waarbij elk jaar een ander stadsdeel in de schijnwerpers staat.

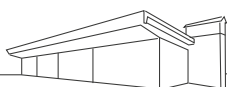
De Binckhorst bevindt zich in het noordelijke gedeelte van het Laakkwartier. De Binckhorst ontleent zijn naam aan Kasteel de Binckhorst. Op de locatie van het huidige kasteel stond al sinds de 14de eeuw een kasteel.

De wijk is al sinds jaren een industrie- en bedrijventerrein met creatieve en traditionele bedrijven, havens maar ook een oude begraafplaats en een kasteel. Een zeer belangrijk overblijfsel van het industriële verleden van de Binckhorst zijn de beton- en asfalt centrales.

Het gebied ondergaat in de komende jaren een grote transformatie. De aanleg van de Rotterdamse baan, het toevoegen van minimaal 5000 woningen en veranderingen in de economie en de samenleving maken dat de Binckhorst wordt geherdefinieerd. Het gebied transformeert naar een werk-woongebied waarin de resten uit het industriële verleden een belangrijke plek innemen en de nieuwe identiteit van het gebied versterken.

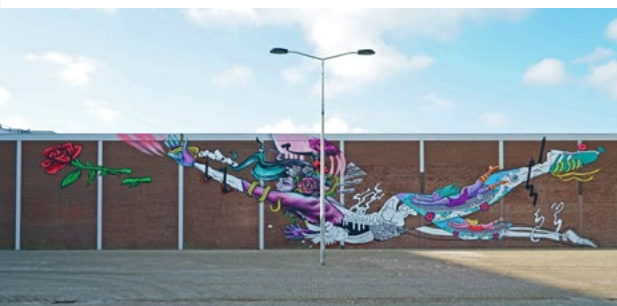
Deze Open Monumentendag staat op 12 september de Binckhorst centraal. Er worden in samenwerking met de SHIE (Stichting Haags Industrieel Erfgoed) verschillende activiteiten georganiseerd, zoals fietstochten, rondleidingen en boottochten.

Op www.monumentenzorgdenhaag.nl staat het actuele programma.

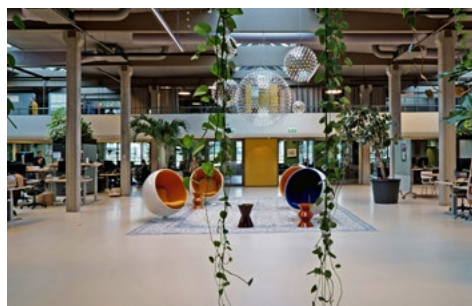

De asfaltcentrale

Street Art in de Binckhorst

Het interieur van Secrid, Saturnusstraat 81

Sunday, September 12th, 2021

In the context of Thuis in Den Haag, this year's focus is on the district of Laak. At Home in The Hague is a project of the joint heritage partners of The Hague in which a different district is put in the spotlight each year.

De Binckhorst is located in the northern part of Laakkwartier. De Binckhorst takes its name from Kasteel de Binckhorst. At the location of the current castle, a castle already stood since the 14th century.

The district has been an industrial and business park for many years with creative and traditional businesses, harbours but also an old cemetery and a castle. A very important remnant of the industrial past of the Binckhorst are the concrete and asphalt plants.

The area will undergo a major transformation in the coming years. The construction of the Rotterdamse Baan, the addition of at least 5000 homes and changes in the economy and society mean that the Binckhorst will be redefined. The area is transforming into a working and living area in which the remains of the industrial past play an important role and strengthen the new identity of the area.

This Heritage Day on September 12th, the Binckhorst is in the spotlight.

In cooperation with the SHIE (Stichting Haags Industrieel Erfgoed) various activities are organized, such as bicycle tours, guided tours and boat trips.

On www.monumentszorgdenhaag.nl you will find the current program.

De zittingszaal voor de Staten van Holland en West-Friesland werd eind 17de eeuw gebouwd door Pieter Post. Sinds 1848 is de zaal in gebruik als vergaderzaal van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Het interieur getuigt van een ongekende rijkdom en allure. De schilderijen in het gewelf reiken tot in de kap van het gebouw: in cartouches kijken allerlei personen vol interesse naar wat beneden in de zaal gebeurt. Zij beelden verschillende nationaliteiten uit. Op de schoorsteenboezems hangen twee schilderstukken die 'De Oorlog' en 'De Vrede' verbeelden.

De Noenzaal dankt haar naam aan de functie die zij nu heeft als restaurant van de Kamer. Oorspronkelijk werd de ruimte gebruikt als vergaderzaal van de Gecommitteerde Raden, het uitvoerend college van de Staten van Holland. In de zaal staan vier zuilen die de namen van de vier deugden dragen waarop het Staatse gezag diende te berusten: liefde, getrouwheid, vrede en eendracht.

Bezoekers gaan vooraf door een scanstraat en moeten zich legitimeren.

1

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Binnenhof 22

za 10.00 – 16.00 uur

The Plenaire zaal for de Staten van Holland and West-Friesland was built from a design by Pieter Post at the end of the 17th century.

Since 1848, the room has been used as meeting room of the Eerste Kamer der Staten-Generaal. The interior shows unprecedented style with unique 17th century paintings on the ceilings. The illusionistic viewing holes in the panels in the ceiling are truly magnificent. They are mounted in cartouches against a backdrop of blue sky with clouds, and an number of people are depicted looking down into the hall with great interest to see what is going on.

The two historic chimneypieces are adorned with two large paintings, symbolizing 'war' and 'peace'.

Originally, the Noenzaal was used as meeting room of the Commissioned Councils, the executive board of the Staten van Holland. This room was built at the same time as the large meeting room. The four Doric columns bear the names of the four virtues the authority of the States was to be based on.

Visitors will be scanned and must provide proof of identity. They should be prepared to use the stairs.

De Franse bouwmeester Daniël Marot kreeg in 1696 opdracht van de Staten-Generaal om de Trêveszaal te bouwen, bedoeld als ontvangstzaal voor belangrijke gasten. Hij bouwde de zaal in Louis XIV-stijl.

De plafondschildering verbeeldt de eendracht van de Zeven Provinciën. Iedere provincie is een maagd met het provinciewapen. In het midden is een maagd te zien als personificatie van de Unie van de Provinciën. Zij houdt een vaan vast met het opschrift 'Concordia res parvae crescunt' (eendracht maakt macht). Tevens zijn er allegorische voorstellingen van de Vrijheid, Vrede en Voorspoed aanwezig. De zaal bevat

geschilderde personificaties van deugden en werelddelen en ook twee rechthoekige bronskleurige reliëfs die het gezag en karakter van de Republiek verbeelden. In de Statenzaal, die in 1698 in gebruik werd genomen, vonden de dagelijkse vergaderingen van de Staten-Generaal plaats. De schoorsteenstukken verbeelden deugden van het bestuur, Fortitudo (met zuil en leeuw) en Prudentia (met spiegel en roer), de grote plafondschilderingen Mercurius, Minerva.

Bezoekers gaan vooraf door een scanstraat en moeten zich legitimeren.

2

Statenzaal en Trêveszaal, Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 20 (ingang via Eerste Kamer, Binnenhof 23)

za 10.00 – 16.00 uur

In 1696, French master builder Daniel Marot was commissioned by the States-General to build the Trêveszaal to provide an appropriate reception area for important guests.

Marot built the Trêveszaal in Louis XIV style. There are five portraits of Stadhouder-King William III and of Princes William I and II, Maurits and Frederik Hendrik. The painting on the ceiling portrays the concord of the Seven Provinces. Each province is a maiden holding the provincial arms. In the middle the personification of the Union of the Provinces holds a flag with the inscription 'Concordia res parvae crescunt' (concord creates power).

This motto is repeated under the arms of the States-General.

The Statenzaal hosted the daily meetings of the States-General.

Visitors will be scanned and must provide proof of identity. They should be prepared to use the stairs.

De oorspronkelijke bewoners van dit statige pand behoorden eeuwenlang tot de invloedrijkste families van Den Haag. Opdrachtgever voor de bouw in 1635 was Reynier Pauw, lid van de Hoge Raad. Het huidige aanzien dankt het huis aan een verbouwing en vergroting in 1724 door Johan van Schuylenburgh.

Vanaf 1838 werd het pand bewoond door de Staatsman Groen van Prinsterer. Sinds 1914 is het pand in gebruik en sinds 2013 als Kabinet van de Koning.

De indeling van het huis is naar 18de-eeuws gebruik symmetrisch. De meest representatieve vertrekken bevinden zich op de bel-etage. Het interieur werd geheel afgewerkt in Lodewijk XIV-stijl. De linker voorkamer is het meest weelderig.

De zes schilderijen beelden verhalen uit die aan de 'Metamorfosen' van Ovidius zijn ontleend.

3

Kabinet van de Koning

Korte Vijverberg 3

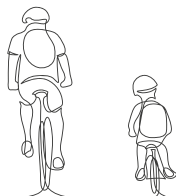
za 10.00 – 16.00 uur

For centuries, the original inhabitants of this stately residence were among the most influential families in The Hague. Reynier Pauw, who requested the residence to be built, was a member of the Supreme Court. The building's current prestige is mainly thanks to the rebuilding and extensions that took place in 1724 by Johan van Schuylenburgh.

From 1838, the building housed statesman Groen van Prinsterer. Since 1914, the property has been used and since 2013 as the Queen's office (now King). The layout of the house is – in typical 18th century fashion – symmetric. The most interesting rooms are located on the first floor. The interior of these rooms was completely redesigned in a fashionable Louis XIV style. The front room on the left is the most luxurious.

The six paintings depict stories that are derived from Ovid's Metamorphoses.

De kerk is gebouwd in 1984 als opvolger van een kerk aan de Prinsessegracht die tijdens de oorlog door een bombardement verloren was gegaan. De kerk is gebouwd door architect A. van Kranendonk.

In het gebouw staan het zilveren altaar en de kandelaars van de oorspronkelijke kerk. Dit Haagse zilver, met zijn rijke uitstraling, staat in schril contrast met de sobere en moderne kerk. Op het altaar staat een naoorlogs beeld van de heilige Antonius van Padua (1195 - 1231) die sinds 1840 in Den Haag vereerd wordt. In de kerkzaal staat

een neogotisch Maria-beeld dat de brand na het bombardement heeft overleefd.

De geschiedenis van de kerk is verbonden met het Franse gezantschap dat sinds 1713 in Den Haag gevestigd is.

4

H. Antonius van Padua

Fluwelen Burgwal 45

zo 13.00 - 16.00 uur

The church was built in 1984 to replace a Church on the Prinsessegracht, which had been destroyed in an air raid during the war. The church was built by architect A. van Kranendonk.

The original church's silver altar and candlesticks are on display in the new church. The richness of this Hague silver really stands out in the sober, modern church. There is a post-war statue of Saint Anthony of Padua (1195 - 1231) on the altar, who has been venerated in The Hague since 1840. The church is also home to a Gothic revival

statue of Mary, which survived the fire after the aerial bombing.

The history of the church is connected to the French embassy, which has been located in The Hague since 1713.

De sociëteit De Vereeniging is opgericht op 1 mei 1851. Ze was bedoeld voor vertegenwoordigers van de goeude burgerij. De sociëteit is gehuisvest in het voormalige huis Welgelegen. Het complex bestaande uit een lustplaats, huis en erf is – twee jaar na de oprichting van De Vereeniging – gekocht van koning Willem I. Kort daarop vond een verbouwing plaats. Voor de bouw van de sociëteitszaal in 1871 werd een aantal kleinere kamers uitgebroken. De sociëteitszaal is rijk gedecoreerd in een eclectische stijl waarbij de wanden en het plafond bedekt zijn met ornamentele en figuratieve schilderijen.

In de architectonische geleding van de wanden tekent zich duidelijk de verhoging van 1885 af. De schilderijen zijn met sjablonen tussen de gemarmerde zuilen aangebracht. Zij tonen fijnzinnig barokke voorstellingen die op de muurdecoraties van het in 79 na Christus onder de as van de Vesuvius bedolven Pompei zijn geïnspireerd.

5

Sociëteit De Vereeniging

Kazernestraat 32b

za 10.00 – 17.00 uur

Sociëteit De Vereeniging is housed in the former Welgelegen house. The building was purchased by this social club two years after it was founded in 1853. The club bought the complex – consisting of an idyllic area, a home, and a yard – from King Willem I. Shortly thereafter, rebuilding took place. In order to be able to construct a meeting room for the club in 1871, several smaller rooms had to be demolished.

The meeting room is decorated in an eclectic style, in which the walls and the ceiling are covered with ornamental and figurative paintings.

In the architectonic sections of the walls, one can still clearly see the elevation that occurred in 1885. The paintings were stencilled onto the walls in-between the marble pillars. They depict elegant Baroque figures that are based on wall decorations in Pompeii.

Het hoekhuis bij de Stadsrijschool was oorspronkelijk een 18de-eeuws koetshuis dat bij het huis 'Huguetan' aan het Lange Voorhout hoorde en in de loop der eeuwen sterk is gewijzigd. In 1806 gaf Lodewijk Napoleon opdracht om aan dit hoekhuis een burgerrijschool te bouwen. Bij zijn vertrek schonk Lodewijk Napoleon de rijschool aan de stad. Het is het oudste manegegebouw van Nederland.

De manege zelf is een rechthoekige hoge ruimte met oorspronkelijk een houten bekapping, die in 1884 vervangen werd door een moderne ijzeren overkapping bestaande uit Polonceauspanten. Bij deze constructie

worden de krachten van het daggewicht overgebracht via een netwerk van ijzeren stangen. Aan de korte zijde bevindt zich een met glas afgesloten tribune in neo-classicistische-stijl. Aan de lange zijde zijn de stallen.

Afgezegd
Cancelled

6

's-Gravenmaagsche stadsrijschool

Kazernestraat 50

za 11.00 – 15.00 uur

The corner house at the Stadsrijschool was originally an 18th century coach house belonging to the 'Huguetan' house on the Lange Voorhout and has undergone significant changes over the centuries. In 1806, Louis Napoleon ordered a non-military horse-riding school to be built adjacent to this corner house. When he left, Louis Napoleon gifted the riding school to the city. It is the oldest riding stable in the Netherlands.

The riding stable itself is a high, rectangular space. It originally had a wooden roof, which was replaced with a modern iron roof

consisting of a polonceau frame in 1884. This construction transfers the force of the roof's weight via a network of iron rods. At the front, there is a stand in neo-classical style enclosed in glass. The stables are on the long side.

Deze neogotische kerk met haar 91 meter hoge toren is gebouwd door architect P.J.H. Cuypers in 1875 - 1878. Het is het enige bouwwerk van deze beroemde bouwmeester in Den Haag. Cuypers liet zich hier niet alleen inspireren door de vroege, klassieke Franse gotiek, maar ook door de late gotiek van het Rijnland.

De kerk werd met het interieur ontworpen als 'Gesamtkunstwerk': de polychromie, de beglazing, de tegelvloeren, de heiligenbeelden en het meubilair zijn uitgevoerd naar Cuypers' zijn atelier. De gebrandschilderde ramen en het kleurige interieur verkeren nog vrijwel in de oorspronkelijke

staat en geven een goede indruk van het kerkinterieur zoals men dat ten tijde van de neogotiek als ideaal zag.

Het orgel uit 1890 is gebouwd door orgelbouwer Adema uit Amsterdam. Het is later diverse keren uitgebreid door de beroemde orgelbouwer Maarschalkerweerd.

Op het voorplein is tijdens een restauratie de oorspronkelijke tegelmozaïekvloer met labyrint weer teruggebracht.

7

Jacobus de Meerdere Kerk

Parkstraat 65a

za 09.30 – 13.00 uur
zo 13.00 – 17.00 uur

This neo-Gothic church, with its 91-meter tall tower, was built between 1875 and 1878 by architect P.J.H. Cuypers. It is the only construction built in The Hague by this famous master architect. Cuypers was not only inspired by early classical French gothic, but also by late Rijnland gothic.

The church and its interior were designed as a 'Gesamtkunstwerk'; the polychrome elements, glazing, tile floors, statues of saints, and furniture were all designed by Cuypers at his studio. The stained-glass windows and the colourful interior remain pretty much in their

original state. They give a good impression of the ideal church interior, as it was seen during the height of Gothic revival.

The organ, dating from 1890, was constructed by organ builder Adema from Amsterdam. It was later updated several times by the famous organ builder Maarschalkerweerd. During a restoration of the forecourt, the original labyrinth-style mosaic floor was restored.

Deze laatgotische kerk uit 1400 bestaat uit twee haaks op de Parkstraat staande schepen: een noordelijk schip met naar het oosten een vijfhoekige koorsluiting, en een zuidelijk schip met in het oosten een rechthoekige koorsluiting (de Apostelkapel). Aan de zijde van het Lange Voorhout bevinden zich drie even hoge dwarskapellen en een koor. Deze dwarskapellen zijn omstreeks 1540 toegevoegd.

De kerk diende vóór de Reformatie als kloosterkerk voor de Dominicaner paters. In 1588 werd de kerk een paardenstal en in 1589 werd zij ingericht als kanongijeterij voor de Staten van Holland en West-Friesland.

De kerk was toen ook opslagplaats voor munitie. In 1617 werd het gebouw door de contraremonstranten weer in gebruik genomen als kerk. In een kapel bij het koor bevinden zich een gebrandschilderd Apostelraam van de Haagse glazenier L. Asperslagh en een mozaïek van J. Thorn Prikker met een voorstelling van het Laatste Avondmaal uit 1925.

8

Kloosterkerk

Lange Voorhout 2

za 10.00 – 15.00 uur
zo 12.00 – 16.00 uur

This late-Gothic church built in 1400 and consisting of two hooked naves is located next to the Parkstraat: a northern nave with a pentagonal apse facing the east, and a southern nave with a rectangular apse on the east side. The side facing the Lange Voorhout consists of three, chapels and a choir. The chapels were built around 1540.

Before the church's reformation, it served as an abbey for the Dominican priests. In 1588, the church was used for stabling horses and in 1589 it was remodelled as a canon foundry for the States of Holland and

West-Friesland. Furthermore, it was used as a storage place for ammunition. In 1617, the building was once again used as a church, this time by Counter-Remonstrates. In one of the chapels near the choir there is a stained glass Apostle window created by L. Asperslagh, as well as a mosaic created in 1925 by J. Thorn Prikker depicting the Last Supper.

Dit voormalige woonhuis bestaat uit meerdere panden die in de 17de en 18de eeuw zijn samengevoegd en uitgebreid. Rond 1760 werd op de begane grond de balzaal met antichambre toegevoegd, rijk-versierd in Louis xv-stijl (rococo). Het is een van de grootste 18de-eeuwse zalen in een Nederlands woonhuis.

In 1898 werd het pand aangekocht door het Schilderkundig Genootschap Pulchri Studio. Tegelijkertijd werd het achterliggende perceel met een koetshuis en stallen aan de Hoge Nieuwstraat verworven. Deze bebouwing werd afgebroken om plaats te

maken voor een tentoonstellingsgebouw. In de nieuwbouw, die met de bestaande bouw werd geïntegreerd door middel van een verbindingsgang met trappenhuis, waren oorspronkelijk vier kunstzalen ondergebracht. Tijdens een verbouwing in 1914 zijn twee zalen gekoppeld tot één ruimte (de zogenoemde vierkante zaal nu Hardenbergzaal).

9

Pulchri Studio

Lange Voorhout 15

za 12.00 – 17.00 uur
zo 12.00 – 17.00 uur

This former residence is made up of several properties that were combined and expanded during the 17th and 18th century. The ballroom on the ground floor was added around 1760. Richly decorated in Louis XV style, it is one of the largest 18th century rooms in a Dutch residence. In 1898, the Pulchri Studio Artists' Society moved into the building. The rear lot, with a coach house and stables, along the Hoge Nieuwstraat was also purchased.

These sections were later demolished to make room for an exhibition hall. In the newly built sections (which were combined with the existing building by means of a connecting hallway with a staircase) four art galleries were built. A renovation in 1914 combined two of these galleries into one (the 'square' room).

De voormalige Amerikaanse ambassade is gesitueerd aan het Lange- en Korte Voorhout op de locatie van het hotel Paulez, dat bij een bombardement in 1945 werd verwoest. De ambassade is tussen 1957 en 1959 gebouwd, naar ontwerp van de Amerikaanse architect Marcel Breuer.

De bouwmassa sluit aan bij de omgeving, maar het gebouw heeft echter een moderne, abstracte gevel die in sterk contrast staat met de overige bebouwing.

De ruimtelijke opzet van het gebouwencomplex bestaat uit twee haaks op elkaar

staande vleugels die verbonden zijn door een transparant tussenlid. De maximale hoogte is afgestemd op de goothoogte van de tegenoverliggende Koninklijke Schouwburg. De gevels zijn bekleed met lichtgrijze Muschelkalksteen. Kenmerkend is het patroon van trapeziumvormige vensters.

In het interieur heeft Breuer speciale aandacht geschonken aan de afwerkingen van de centrale ruimten, zoals de entreehallen en de trappenhuisen.

10

Voormalige Amerikaanse ambassade

Lange Voorhout 102, Korte Voorhout 2

za 12.00 – 18.00 uur
zo 12.00 – 18.00 uur

The former American embassy is situated on the corner of Lange- and Korte Voorhout at the location of the hotel Paulez, which was destroyed in a bombing in 1945. The embassy was built between 1957 and 1959, designed by the American architect Marcel Breuer.

The building mass is in keeping with the surroundings, but the building has a modern, abstract façade that contrasts with the other buildings.

The spatial layout of the building complex consists of two perpendicular wings

connected by a transparent intermediate member. The maximum height is adjusted to the gutter height of the opposite Koninklijke Schouwburg. The facades are covered with light gray Muschelkalksteen. Characteristic is the pattern of trapezoidal windows.

In the interior, Breuer paid special attention to the finishes of the central areas, such as the entrance halls and stairwells.

Het forse hoekpand is tussen 1920 1924 gebouwd als kantoor voor de Nederlandsche Handelsmaatschappij. Het ontwerp van het in neorenaissance-stijl uitgevoerde gebouw is van de gebroeders Van Nieukerken, die teruggrepen naar traditionele bouwstijlen en zorgvuldige detaillering. Het interieur bevat onder meer een vestibule met trap en een imposante lokethal, alles uitgevoerd in marmer en kostbare houtsoorten in neo-Lodewijk XIV-stijl. In de hal is de marmeren vloer in het midden deels vervangen door een beloopbare glazen vloer. Marmer is ook toegepast bij de onderste delen van de pijlers en de zuilen met hun Korinthische kapitelen rond de lokethal. De wanden

zijn witgepleisterd en het stucwerk heeft neo-Lodewijk XIV kenmerken. Het trappenhuis bezit eveneens gepleisterde wanden en stucversieringen in deze stijl, die ook is gebruikt voor de balusterleuning van de trap. Bij de ingang bevindt zich een diensttrappenhuis dat niet onderdoet voor het hoofdtrappenhuis. Het pand geeft een goed beeld van de rijke uitmonstering van een kantoor uit die tijd. Tussen 2001 en 2003 werd het gebouw ingrijpend verbouwd, met rigoureuze aanpassingen, om het geschikt te maken voor de huisvesting van de Raad voor de Rechtspraak.

11

Raad voor de Rechtspraak

Kneuterdijk 1

za 11.00 – 16.00 uur

This office was built between in 1920 for the Nederlandsche Handelmaatschappij (Netherlands Trading Society). The neo-Renaissance style building was designed by the brothers Van Nieukerken, who revived traditional building styles and meticulous detailing.

The stately main hall is preceded by an entrance hall from which the staircase can be accessed, everything finished in marble and precious woods in neo-Louis XIV style. In the hall, the marble floor has been partially replaced by a glass floor to allow light into the

meeting room below. The stucco work shows neo-Louis XIV influences. At the entrance there is a 'service staircase', which is of the same high quality. The property gives a good picture of the rich decoration of an office of the time. Today the building accommodates the employees of the Council for the Judiciary, which promotes the interests of and represents the Dutch courts.

De Doopsgezinde Kerk is gebouwd in 1885 - 1886 naar ontwerp van architect Klaas Stoffels. Het gebouw is opgetrokken in neoromaanse trant, een zeldzaam voorbeeld van deze stijl in de kerkelijke bouwkunst. Kenmerken zijn het roosvenster in de voorgevel, de klimmende boogfriezen en de vensters met ronde bogen. Het gebogen houten plafond in de kerkzaal is een bijzonderheid, geïnspireerd op de late gotiek. In 1964 werd het interieur gemoderniseerd door architect Sjoerd Schamhart.

De ingang aan de Paleisstraat werd toen dichtgemetseld. Bij de restauratie in 2002 zijn de kerkdeuren teruggeplaatst.

Door de goede akoestiek wordt de kerkzaal veelvuldig gebruikt door muziekgezelschappen voor het geven van concerten.

12

Doopsgezinde Kerk

Paleisstraat 8

za 10.00 – 17.00 uur

This church was designed by architect K. Stoffels in a neo-Romanesque style and was built in 1885 - 1886. The windows have rounded arches, and the curved wooden ceiling is especially of note. In 1964, the church was renovated by architect Sjoerd Schamhart. During restorations in 2002, the church doors were placed in the main entrance, which had earlier been bricked up.

The church hall is a welcome venue for concerts because of its fine acoustics. It is a rare example of a neo-Romanesque style that was used for church architecture.

De Waals-Hervormde Gemeente heeft een lange geschiedenis. Al sinds 1591 hield zij haar diensten in de oude kapel van Maria ten Hove op het Binnenhof.

Toen Lodewijk Napoleon in 1806 het Binnenhof als residentie in gebruik nam, moest de kapel voor de katholieke eredienst worden ingericht en kregen de Waals-Hervormden een bijdrage voor de bouw van een nieuwe kerk aan het Noordeinde.

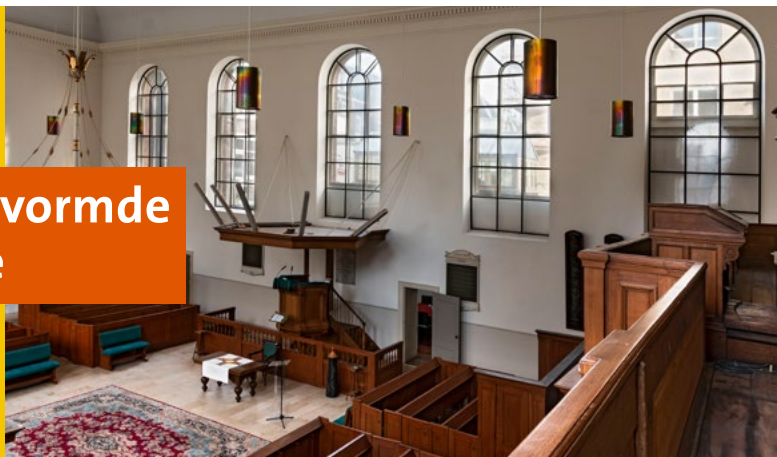
Het sobere gebouw is een zaalkerk met rondboogramen en een gestuukt koefplafond. De preekstoel, het doophek en de banken komen uit de Hofkapel, de Hofbank dateert uit 1814 en de Regentenbank uit 1850. Het orgel is in 1885 gebouwd door de beroemde Parijse orgelbouwer Aristide Cavaillé-Coll.

13

Waals Hervormde Gemeente

Noordeinde 25

za 10.00 – 17.00 uur

The Wallonian Reformed parish has a long and rich history. Starting in 1591, the parish held services in the old chapel of Maria ten Hove at the Binnenhof.

When Louis Napoleon took up residence at the Binnenhof in 1806, the chapel had to be converted for the use of Catholic services. The Wallonian Reformed community received a contribution from the King for the construction of a new church on the Noordeinde. This sober building is a single-nave church with arched windows and a plastered coved ceiling.

The pulpit, the baptismal gate and the pews come from the Court Chapel, the Hofbank dates from 1814 and the Regentenbank from 1850. The organ was constructed in 1885 by the famous Parisian organ builder Aristide Cavaillé-Coll.

Deze kerk is de enige nog resterende R.L. Waterstaatskerk in Den Haag. Ze dateert uit 1841.

De kerk is gebouwd in 1839 - 1841 naar ontwerp van T.F. Suys in neoclassicistische stijl. Op deze plek stond eerst de kapel uit 1649 van de Spaanse legatie. De zogenaamde Waterstaatskerk heeft hoge Ionische zuilen en gestukadoorde houten kruisgewelven in het schip. De gepleisterde neoclassicistische voorgevel heeft een voor Nederlandse begrippen ongewone opbouw en is meer verwant aan kerkfrontons uit de mediterrane landen. In de nissen zijn beelden geplaatst. De oorspronkelijke inven-

taris in neobarokke stijl is nog aanwezig. Daartoe behoren onder meer: het hoogaltaar uit 1841 met beelden van Maria en Teresia, twee engelenbeelden in stucwerk boven het hoogaltaar, een rijk gesneden preekstoel uit 1848 met beeldengroep onder de kuip, voorstellend 'Laat de kinderen tot mij komen' en een reeks gebrandschilderde ramen in grisailleglas met voorstellingen van de twaalf apostelen.

14

Heilige Teresia van Avilakerk

Westeinde 12A

za 11.00 - 16.00 uur
zo 13.00 - 17.00 uur

This church was built between 1839 and 1841 and was designed by T.F. Suys in a neo-Classical style.

This was originally the site of the Spanish legation's chapel in 1649. The Waterstaatskerk has tall Ionic columns and plastered wooden cross vaults in the nave. The plastered, neo-classical front wall is uncommon in the Netherlands, and clearly has more affinity with Mediterranean church frontons. Statues have been placed in the recesses. The original inventory in neo-Baroque style still survives, including the high altar from 1841 with

statues of Maria and Theresia, two stuccoed angel statues, a richly carved pulpit from 1848 with a group of statues under the basin (depicting 'Suffer Little Children'), and a series of stained glass windows in grisaille glass showing the twelve disciples.

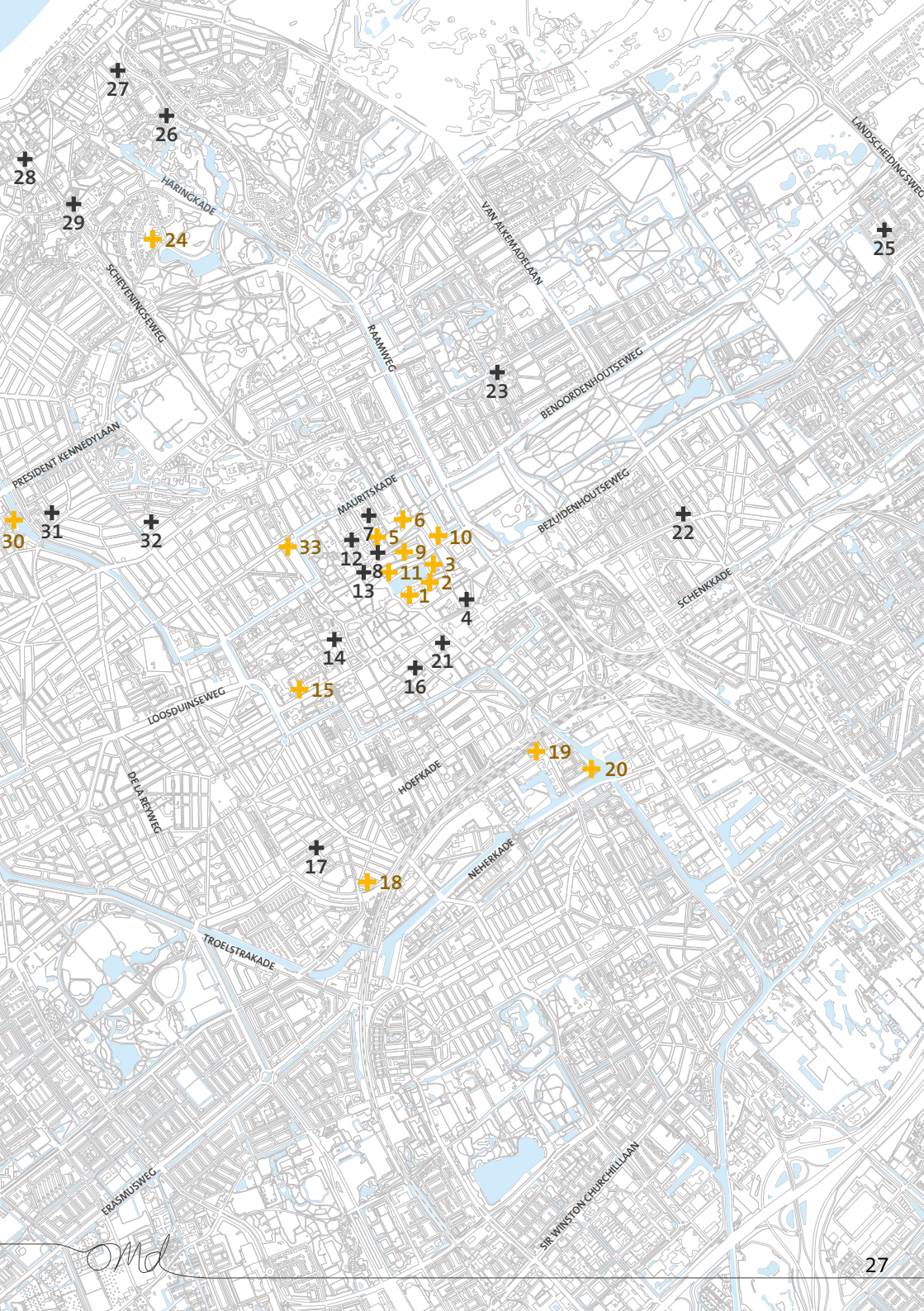
Open monumenten 2021

The Heritage Days 2021

- 1 Eerste kamer der Staten Generaal
- 2 Ministerie van Algemene Zaken
- 3 Kabinet van de Koning
- 4 H. Antonius van Padua
- 5 Sociëteit De Vereeniging
- 6 —'s-Gravenhaagse stadsrijkschool **cancelled**
- 7 Jacobus de Meerdere Kerk
- 8 Kloosterkerk
- 9 Pulchri Studio
- 10 Amerikaanse ambassade
- 11 Raad voor de Rechtspraak
- 12 Doopsgezinde Kerk
- 13 Waals Hervormde Gemeente
- 14 Teresia van Avila
- 15 Hofje van Nieuwkoop
- 16 Moskee Mescid-I Aksa
- 17 R.K. Kerk van de Heilige Martha
- 18 Haags Openbaar Vervoer Museum
- 19 Stationspostkantoor
- 20 Voormalig Havenkantoor
- 21 Nieuwe Kerk
- 22 Christus Triumfatorkerk
- 23 Heilige Paschalis Baylonkerk
- 24 Villa op een bunker, tuin
- 25 Onbevlekt Hart van Maria
- 26 Nieuwe Badkapel
- 27 Lourdeskapel
- 28 Eben-Haëzerkerk
- 29 H. Antonius Abt kerk
- 30 Stoomgemaal, Haagse Honing
- 31 Maranathakerk
- 32 Noorderkerk
- 33 —Huis De Quack **cancelled**
- 34 Bethlehemkerk
- 35 Heilige Pastoor van Arskerk
- 36 Abdijkerk

✚ Kerk, Moskee ✚ Ander monument

Dit hofje is één van de grootste hofjes in ons land. Het werd in 1662 gebouwd naar een ontwerp van bouwmeester Pieter Post. Het hofje is een uitgestrekt, recht-hoekig complex met aan de lange zijden woonhuizen en aan de korte zijden het poortgebouw en het regentenhuis. Op de vier hoeken van het hofje staan verhoogde paviljoens. Het poortgebouw is aan de Prinsegrachtzijde rijk voorzien van beeldhouwwerk. Daarboven zijn engeltjes die een cartouche vasthouden, waarin de wapens van bouwheer De Bruijn van Buijtenwech en zijn vrouw zijn geschilderd. Aan een grootscheepse restauratie van het hofje is

het huidige 17de-eeuwse aanzien te danken. Aan de oorspronkelijke indeling van de huisjes is niet veel veranderd.

Pieter Post had het binnenterrein ingericht met bleekveldjes en sier- en nutstuinen en voorzien van een recht padenkruis. De tuin was na WOII volledig kaal. Bij de restauratie van het hofje (begin jaren 80 van de vorige eeuw) is de tuinaanleg zoveel mogelijk in de 17de-eeuwse geometrische tuinstijl teruggebracht.

15

Hofje van Nieuwkoop

Warmoezierstraat 44-206

za 10.00 – 17.00 uur

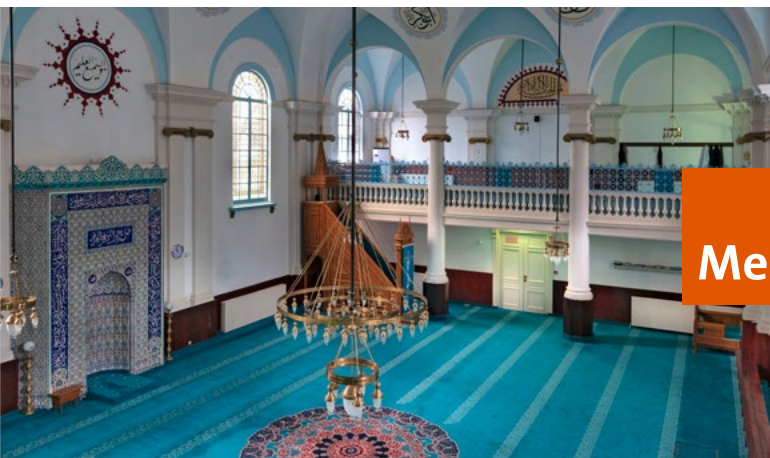
This almshouse is one of the largest in the Netherlands. It was built in 1662 and was based on a design by master builder Pieter Post. He designed the almshouse to be a long, rectangular complex with residences along the long sides of a courtyard, and a gatehouse and regent's home along the short sides. Raised pavilions were placed on the corners. On the side of the Prinsegracht, the gatehouse is decorated with several sculptures. Situated above the sculptures are angels holding cartouches that portray the coat of arms of founder De Bruijn van Buijtenwech and his wife. A large-scale

restoration that took place in the 20th century is to thank for almshouse's current 17th century appearance. The old layout of the houses was not changed much. Pieter Post designed the inner courtyard with bleach fields, decorative gardens, and working gardens with a cross-shaped pathway. During the restoration, the garden was rebuilt as much as possible in a 17th century geometric garden style.

De voormalige synagoge uit 1843-1844 is gebouwd in neoclassicistische stijl naar ontwerp van A. Roodenburg. Van het neoclassicisme zijn niet veel voorbeelden bewaard gebleven in Den Haag. De voorgevel heeft een zuilenportiek bestaande uit Toscaanse zuilen met hoofdstel en fronton. In de gevel bevindt zich een groot timpaan. Het gebouw ligt niet in de rooilijn maar heeft een voorplein. Binnen domineren klassieke zuilen en pilasters het interieur.

Tot 1974 was dit gebouw in gebruik als synagoge, in 1979 werd het een moskee. De twee minaretten zijn in 1985 toegevoegd. Ze zijn van staal en worden bekroond door twee gouden bollen.

Anders dan bij de christelijke kerken bevat de huidige gebedsruimte geen banken. De vloer is bedekt met een dik blauw kleed waar de gelovigen tijdens het gebed op knielen en voorover buigen. Bij het bidden richt men zich naar mekka. De mihrab geeft de gebedsrichting aan. De mihrab is een gedecoreerde nis in de wand. Van de inrichting herinnert niets meer aan het verleden van het gebouw als synagoge.

16

Moskee Mescid-I Aksa

Wagenstraat 103

za 11.00 -13.00 uur
zo 11.00 -13.00 uur

The former synagogue dates from 1843-1844 and was built in neoclassical style after a design by A. Roodenburg. Not many examples of the neoclassical style have survived in The Hague.

The facade has a colonnaded portico consisting of Tuscan columns with entablature and pediment. In the facade is a large tympanum.

The building is not in the building line but has a forecourt. Inside, classical columns and pilasters dominate the interior. Until 1974 this building was used as a synagogue, in

1979 it became a mosque. The two minarets were added in 1985. They are made of steel and are topped by two golden spheres.

Unlike the Christian churches, the current prayer room does not contain benches. The floor is covered with a thick blue cloth on which the faithful kneel and bend over during prayer. When praying, one focuses on Mecca. The mihrab indicates the direction of prayer. The mihrab is a decorated niche in the wall. Nothing of the interior recalls the building's past as a synagogue.

Deze aan drie zijden vrijstaande kerk uit 1908/1909 is in neogotische stijl gebouwd naar een ontwerp van N. Molenaar sr. In 1924 zijn de eindtravee van het schip en de toren toegevoegd door zijn zoon N. Molenaar jr. Het interieur van de kerk is geïnspireerd op het schip van de Grote- of Sint Jacobskerk in Den Haag. De kerk heeft ruime zijkapellen met dwars gerichte houten tongewelven die aansluiten op de middenbeuk onder een tongewelf in de lengterichting van de kerk.

De tongewelven zijn met decoratieve schilderingen versierd. In het interieur zijn o.a. schilderwerken van Alex Asperslagh (1929) te vinden.

Tot de inventaris behoren een kalkstenen beeldhouwde kuip van de preekstoel, twee neogotische beelden van het Heilige Hart en Maria, en een kleine communiebank met rijk snijwerk in neobarokke trant uit de eerste helft van de 19de eeuw.

17

R.K. Kerk van de Heilige Martha

Hoefkade 623

za 10.00 – 16.00 uur

This three-sided freestanding church was built in a neo-Gothic style in 1908 and 1909. It was based on the design by N. Molenaar Sr. In 1924, his son N. Molenaar Jr., added the end bay of the nave and the tower. The interior of the church is inspired by the nave of the Grote of Sint-Jacobskerk in The Hague. The church consists of spacious side chapels with horizontal wooden barrel vaults that are connected to the nave along the length of the church.

The barrel vaults are decorated with ornamental paintings. Among others, the interior of the building contains paintings by Alex Asperslagh (1929).

The inventory includes a sculpted limestone pulpit basin, two neo-Gothic statues of the Sacred Heart and Mary, as well as a small communion rail with ample neo-Baroque style carvings that date back to the first half of the 19th century.

Het Haags Openbaar Vervoer Museum is gehuisvest in een oude tramremise naar ontwerp van A.A. Schadee. De bouw aan de Frans Halsstraat is vlot verlopen. De bouwwerkzaamheden vingen aan in mei 1906. In september van datzelfde jaar werd de remise al in gebruik genomen. Ooit remise Parallelweg genoemd, kreeg de remise toch de meeste bekendheid onder de naam Remise Frans Halsstraat. Van 1906 tot 1983 heeft de remise dienst gedaan voor de HTM. In 1983 is hij vervangen door de nieuwe remise aan de Meppelweg, de remise Zichtenburg. Vanaf dat moment zijn de historische trams hier gestald,

nadat zij daarvoor jarenlang in de remise Lijsterbesstraat hadden vertoefd.

In 1989 startte de verbouwing van de remise, om er een museum van te maken. Tijdens de tweede verbouwing in 2008 is achterstallig onderhoud weggewerkt, en is het gebouw geschikt gemaakt als evenementenlocatie.

Tijdens Open Monumentendag rijden er historische trams door Den Haag.

18

Openbaar Vervoer Museum

Parallelweg 224

za 12.30 – 17.00 uur
zo 12.30 – 17.00 uur

The Haags Openbaar Vervoer Museum (The Hague public transport museum) is located in a an old tram depot designed by A.A. Schadee. Construction on the Frans Halsstraat went quickly. Building started in May 1906. By September of that same year, the tram depot was already in use. Once called the Parallelweg depot, it still became best known as the Frans Halsstraat depot. From 1906 to 1983, the depot was used by the HTM (Hague Tramway Company). In 1983, it was replaced by a new depot on the Meppelweg, the Zichtenburg Depot. From that moment on, historical trams were stored here, after

the Lijsterbesstraat had been their home for years.

In 1989, remodelling of the depot started to turn it into a museum. During the second remodelling in 2008, overdue maintenance was addressed and the building was made suitable as an event venue.

During Heritage Days, historic streetcars ride through The Hague.

In 1935 besloot de PTT tot de bouw van het spoorwegpoststation. De locatie bood de mogelijkheid twee verkeersstromen, spoor en straat, goed te scheiden. De eigenaardige vorm van de bouwkveld leidde tot een T-vormige plattegrond met twee vleugels: het districtspostkantoor aan de Rijswijkseweg en het postexpeditie- en sorteergedeelte aan de Waldorpstraat. Het gebouw is van een hoogwaardige architectonische kwaliteit. De functie van respectievelijk de sorteervleugel en de kantoorvleugel is afleesbaar aan de vormgeving van de gevels.

Het Stationspostkantoor is het laatste ontwerp van Rijksbouwmeester G.C. Bremer. Door de oorlog liep de bouw vertraging op en kon het gebouw pas in 1949 gedeeltelijk in gebruik worden genomen. In 1953 volgde de officiële opening.

Het Rijksmonument is onlangs gerenoveerd en herontwikkeld voor PostNL en als Stationspostoffices. Hierbij is met respect omgegaan met de historie, dus is de ruimtelijkheid van het gebouw hersteld en zijn ook oorspronkelijk elementen weer in zicht gebracht.

19

PostNL hoofdkantoor voormalig Stationspostkantoor

Waldorpstraat 3

za 10.00 - 16.00 uur

In 1935 the PTT decided to build the railroad post office. The location offered the possibility to properly separate two traffic flows, rail and street. The peculiar shape of the building plot led to a T-shaped plan with two wings: the district post office at the Rijswijkseweg and the postal expedition and sorting part at the Waldorpstraat. The building is of a high architectural quality. The function of respectively the sorting wing and the office wing is expressed in the design of the facades.

The Station Post Office is the last design of Chief Government Architect G.C. Bremer. Due to the war, construction was delayed and the building could not be partially put into use until 1949. The official opening followed in 1953.

The monument was recently renovated and redeveloped for PostNL and as Station Post Offices. The history of the building has been treated with respect, the spaciousness of the building has been restored and the original elements have been brought back into view.

Aan het einde van de 19de eeuw boden de grachten van Den Haag door de groeiende industrie niet meer voldoende capaciteit voor het toenemende scheepvaartverkeer en werd er begonnen met de bouw van de Laakhaven. In 1900 verrees het Havenkantoor, van waaruit de havenmeesters toezicht hield op de haven en het scheepvaartverkeer. Vanuit dit pand werden ook de haven- en liggelden van de schepen die de Laakhaven aandeden geïnd.

Het gebouw, naar ontwerp van A.A. Schadee, is gebouwd in baksteen met natuurstenen elementen en gevelbekroningen.

De gevelbehandeling is kenmerkend voor de overgangsarchitectuur.

De voormalige bestemming van het pand is nog altijd goed herkenbaar. Het heeft grote ramen aan de waterzijdes om het scheepvaartverkeer in de gaten te kunnen houden. Boven de ingang bevindt zich een stenen beeld van de boeg van een schip, het stads wapen en de inscriptie 'Havenkantoor'.

Op dit moment is Stadsherstel Den Haag het Havenkantoor aan het ontwikkelen als Boutiquehotel. Vanaf Open Monumentendag 2021 is het hotel beschikbaar voor overnachtingen.

20

Voormalig Havenkantoor

Goudriaankade 90

za 10.00 – 15.00 uur

At the end of the 19th century, the canals of The Hague no longer offered sufficient capacity for the increasing shipping traffic due to the growing industry and construction of the Laakhaven was started. In 1900 the Harbour Office was built, from where the harbour masters supervised the harbour and shipping traffic. The port and mooring fees of the ships calling at the Laakhaven were also collected from this building.

The building, designed by A.A. Schadee, is built in brick with natural stone elements

and gable crowns. The facade treatment is characteristic of the transitional architecture.

The former purpose of the building is still clearly recognizable. It has large windows on the sides of the water to keep an eye on shipping traffic. Above the entrance is a stone statue of the bow of a ship, the city coat of arms and the inscription 'Havenkantoor'. Stadsherstel The Hague is currently developing the Port Office as a Boutique Hotel.

De Nieuwe Kerk is een van de fraaiste schepingen van de barokke kerkarchitectuur in ons land. De kerk werd tussen 1649 1656 gebouwd naar een ontwerp van Pieter Noorwits en Barthold van Bassen. De barokke stijl komt vooral in de plattegrond tot uiting. De plattegrond bestaat uit twee aan elkaar grenzende zeshoeken, waardoor de kerk behalve een hoofdas, ook twee dwarse assen bezit. De kerk heeft fraai 17de-eeuws meubilair en een groot orgel van Joannes Duysschot uit 1702, waarvan het pijpwerk grotendeels dateert uit 1867.

Na een ingrijpende restauratie werd de kerk heropend als concertzaal en evenementenlocatie. Ten behoeve van de nieuwe functie is de akoestiek van de ruimte verbeterd. De kerkruimte is verkleind door een deel af te schermen met glazen panelen.

21

Nieuwe Kerk

Spui 175

zo 12:00 – 17:00 uur

The Nieuwe Kerk is one of the finest creations of baroque church architecture in our country. The church was built between 1649 1656 according to a design by Pieter Noorwits and Barthold van Bassen. The baroque style is mainly expressed in the floor plan. The floor plan consists of two adjacent hexagons, so that the church has two transverse axes in addition to the main axis. The church has beautiful 17th-century furniture and a large organ by Joannes Duysschot from 1702, of which the pipework largely dates from 1867.

After a radical restoration, the church was reopened as a concert hall and event location. The acoustics of the room have been improved for its new function. The church space has been reduced by sectioning off part of it with glass panels.

Deze kerk is gebouwd in 1962 naar ontwerp van architect Geert Drexhage. De 40 meter hoge vrijstaande toren vormt een markant stedenbouwkundig baken op de kruising van de Laan van Nieuw-Oost Indië en de Juliana van Stolberglaan. Door het gebouw op een verhoging van enkele treden te plaatsen is een soort podium ontstaan. Men betreedt (tijdens de diensten) de kerkzaal centraal vanuit het bijgebouw. De kerkzaal die op de eerste verdieping ligt is vormgegeven in de voor Drexhage kenmerkende abstracte vormtentaal. Bijzonder zijn de 144 pilaren en de lichtval door eveneens 144 glasstroken. Achter het liturgische centrum is

een groot kruis van profielstaal tegen de wand aangebracht. De Haagse kunstenaar André Kruysen heeft voor de kerk een modernistische Stiltehoek ontworpen.

22

Christus Triumfatorkerk

Juliana van Stolberglaan 154

za 11.00 tot 16.00 uur

This church was designed by architect G. Drexhage and built in 1962. The 40-metre-high detached tower is a striking urban planning element at the intersection of Laan van Nieuw-Oost Indië and Juliana van Stolberglaan. The placement of the building a few steps above ground level gives it a certain podium effect. Churchgoers enter the church hall directly from a side building entrance during services. The church hall, which is located on the first floor, was designed in the abstract style characteristic of Drexhage. Some unique elements are the 144 pillars and the light provided by 144 glass strips. A large

cross made of profile steel is mounted to the wall behind the liturgical centre. The artist, André Kruysen of The Hague, designed a modernist Stillness corner.

Dit kerkgebouw uit 1919-1921 is gebouwd naar ontwerp van de architect A.J. Kropholler in een sterk door Berlage beïnvloede stijl. Kenmerkend zijn het ambachtelijk materiaalgebruik en de traditionele vormtaal.

De kerk heeft een markante stedenbouwkundige ligging op de hoek van de Wassenaarseweg en de Neuhuyskade. In het boogveld van het portaal bevindt zich een gebeeldhouwd reliëf met de voorstelling van een pelikaan die haar jongen voedt met haar bloed, als zinnebeeld voor Christus. Dit reliëf is vervaardigd door de beeldhouwer Lambertus Zijl.

De kerk bezit een waardevolle inventaris met veel koperen en bronzen reliëfs van de edelsmeden Jan Eloy en Leo Brom. Het marmeren hoogaltaar staat onder een bronzen ciborium op marmeren zuilen. Kropholler zelf ontwierp de houten banken en stoelen, de smeedijzeren lichtkronen, de hekken voor de Doopkapel en de kapel van O.L. Vrouw van de Vesting en de inventaris van de sacristie.

23

Heilige Paschalis Baylonkerk

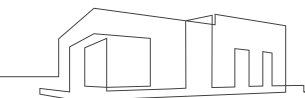
Wassenaarseweg 53

za 10.00 – 17.00 uur

This church was built between 1919 and 1921 and designed by architect A.J. Kropholler. The style is largely influenced by Berlage. Surprising is the church's urban location on the corner of the Wassenaarseweg and the Neuhuyskade. Situated in the arches of the portal is a carved relief depicting a pelican feeding her son with her own blood. It is meant as a symbol to Christ. This relief was made by sculptor Lambertus Zijl.

The church has a valuable inventory with many copper and bronze reliefs created by the precious metal workers Jan Eloy and Leo Brom. The marble high altar stands on marble pillars located under a brass ciborium. Kropholler himself designed the wooden benches and chairs, and the wrought-iron chandeliers. In addition, he designed the fences in front of the Doodkapel, the chapel of Our Lady, and the sacristy's inventory.

Deze woning uit 1950, naar ontwerp van de modernistische architect R. Romke de Vries, is gebouwd op een bunker uit WOII. In het ontwerp is een sterke relatie gelegd tussen exterieur en interieur. De overgang tussen binnen en buiten wordt geminimaliseerd door een grote glaswand tussen huiskamer en terras, die geheel weggeschoven kan worden.

De tuin kent aan de achterzijde grote hoogteverschillen. Het dak van de aanbouw van de bunker is bedekt met aarde en gras en draagt – door het ontstane hoogteverschil – bij aan de plasticiteit van het ontwerp.

Om alle niveaus te kunnen bereiken zijn in de betrekkelijk smalle tuin naast de trap naar de hoofdentree nog vier trappen opgenomen. Zowel aan de straatzijde als in de achtertuin is gebruik gemaakt van lage bakstenen muurtjes. In het laagste gedeelte bevindt zich de plantenvijver.

Alleen de tuin is toegankelijk.

24

Villa op een bunker, tuin

Ruychrocklaan 221

za 11.00 – 17.00 uur
zo 11.00 – 17.00 uur

This 1950 home, to the design of modernist architect R. Romke de Vries, was built on top of a WWII bunker. The design creates a strong relation between exterior and interior. The transition between interior and exterior is minimised by a large glass wall between the living room and terrace, which can be slid out of the way in its entirety.

The garden at the back has large differences in level. The roof of the extension to the bunker is clad with earth and grass and – due to the level difference this creates – contributes to the plasticity of the building.

In addition to the stairs to the main entrance, a further four stairs are included in order to reach all the levels in the relatively narrow garden. Low brick walls have been used both on the street side and in the back garden. There is a plant pond in the lowest section.

Only the garden is accessible.

Deze kerk is gebouwd in 1946-1947 naar ontwerp van architect N.F.A. Molenaar jr. (1892-1973). Het is een sober en klein bouwwerk.

In de kopgevel aan het Bloklandenplein bevindt zich de hoofdentree, gemarkeerd door een houten portaal. Boven de entree is de klokkenstoel opgenomen. Het interieur oogt moderner dan de buitenkant door de toepassing van een staalconstructie.

In de devotiekapel bevindt zich een reliëfbeeld van Maria, vervaardigd door Albert Termote (1887-1978). Enkele jaren na oplevering is het interieur verfraaid met

glas-in-loodramen van glazenier Pieter Wiegersma (1920-2009). Het altaar, het orgel en de ambo zijn van recente datum. Vergeleken met de omringende bebouwing is het uiterlijk van het kerkje vrij traditioneel. Uit het uiterlijk spreekt het geldgebrek en de materiaalnood van vlak na de Tweede Wereldoorlog. De bakstenen van het metselwerk zijn afkomstig van het puin van het Bezuidenhoutkwartier. De muren zijn uiterst laag, zodat een minimum aan materiaal gebruikt hoefde te worden.

25

R.K. Kerk Onbevlekt Hart van Maria

Bloklandenplein 15, Marlotlaan 21

za 11.00 - 16.00 uur

This church was built in 1946-1947 to the design of architect N.F.A. Molenaar Jr. (1892-1973). It is a sober and small building.

In the end wall on Bloklandenplein is the main entrance, marked by a wooden portal. Above the entrance, the bell tower is incorporated. The interior looks more modern than the exterior due to the use of a steel construction.

In the devotional chapel there is a relief statue of Mary, made by Albert Termote (1887-1978). A few years after completion, the interior

was embellished with stained glass windows by glazier Pieter Wiegersma (1920-2009). The altar, organ and ambo are of recent date. Compared to the surrounding buildings, the appearance of the church is quite traditional. The appearance speaks of the lack of money and materials of just after the Second World War. The bricks of the masonry come from the rubble of the Bezuidenhout Quarter. The walls are extremely low, so a minimum of material had to be used.

De Nieuwe Badkapel uit 1916 is ontworpen door de Scheveningse architect W.Ch. Kuijper jr. Het kerkgebouw is een mooi voorbeeld van protestantse architectuur uit het eerste kwart van de vorige eeuw, beïnvloed door Berlage en De Bazel.

De kerk beslaat een kruisvormige plattegrond met ondiepe kruisarmen: een Grieks kruis. Aan de uiteinden van het kruis verrijzen hoge puntgevels met daarin grote rondboogvensters met gebrandschilderd decoratief glas. Aan de voorzijde bevindt zich een galerij met open arcaden. In de hoeken staan twee slanke torens. Het interieur is nog vrijwel in de oorspronkelijke staat.

Aan de buitenzijde vallen de twee slanke torens op en de grote rondboogvensters met gebrandschilderd decoratief glas en aan de voorzijde de galerij met open arcaden. Het interieur is nog vrijwel in de oorspronkelijke staat. Het orgel in de Nieuwe Badkapel is gedeeltelijk door de bekende orgelbouwer Van Dam & Zn gebouwd.

26

Nieuwe Badkapel

Nieuwe Parklaan 90

za 10.00- 16.00 uur

The Nieuwe Badkapel was designed by Scheveningen architect W.Ch. Kuijper jr. It was constructed in 1916. The church building is a fine example of Protestant architecture from the first quarter of the previous century, influenced by Berlage and De Bazel.

The church has a cruciform floor plan with shallow transepts, a Greek cross. At the ends of the cross, high gables rise with large round stained glass arch windows. At the front is a gallery with open arcades. There are two slender towers in the corners. The interior is still almost in its original state.

On the outside, the two slender towers stand out and the large round arch windows with stained glass and the gallery with open arcades on the front side. The interior is still almost in its original state. The organ in the Nieuwe Badkapel was partially built by the well-known organ builder Van Dam & Zn.

De Lourdeskapel dateert uit 1913, in de jaren 1924-1926 is de Onze Lieve Vrouwe Kerk erachter gebouwd. De beeldbepalende toren, naast de Lourdeskapel, is pas in 1965 voltooid. De kapel met de kerk en de omringende woonhuizen maken deel uit van een stedenbouwkundig plan van architect Alexander J. Kropholler.

Op het leien dak van de kapel is een vierkant torentje met spits geplaatst. In de bakstenen gevel bevindt zich gebeeldhouwd reliëf van Mendes da Costa.

De Lourdeskapel heeft een vrij sober interieur met een houten bekapping. De wand achter het altaar wordt in beslag genomen door een verkleinde (schaal 1:13) maar nauwkeurige kopie van de Lourdesgrot in Massabielle (Frankrijk), waar in 1858 de verschijning van Maria aan Bernadette Soubirous plaatsvond. Onder het beeld van Onze Lieve Vrouw is een stukje gesteente van de grot in Lourdes ingemetseld. De grot en het Mariabeeld zijn vervaardigd door kunstenaar J.P. Leo Strackee.

27

Lourdeskapel

Berkenbosch Blokstraat 9A

za 9.00 - 18.00 uur

The Lourdes Chapel dates from 1913; in the years 1924-1926, the Our Lady Church was built behind it. The iconic tower, next to the Lourdes Chapel, was only completed in 1965. The chapel with the church and the surrounding residential houses are part of an urban plan by architect Alexander J. Kropholler.

On the slate roof of the chapel is a square tower with spire. In the brick facade is a sculpted relief by Mendes da Costa.

The Lourdes Chapel has a rather austere interior with a wooden cladding. The wall behind the altar is occupied by a scaled-down (1:13 scale) but accurate copy of the Lourdes Grotto in Massabielle, France, where the apparition of Mary to Bernadette Soubirous took place in 1858. Under the statue of Our Lady, a piece of rock from the grotto at Lourdes has been bricked in. The grotto and the statue of Mary were created by artist J.P. Leo Strackee.

Deze éénbeukige kerk uit 1892 heeft een T-vormige plattegrond met aan de straat-zijde puntgevels in neorenaissancestijl. In de oostelijke gevel bevindt zich een roosvenster met gemetselde tracering. Het hoofdvolume wordt geflankeerd door paviljoens met hoge schilddaken. Het in de jaren zestig witgepleisterde interieur bezit een houten overkapping met korbelen en trekstangen.

Het gebouw was oorspronkelijk gebouwd voor de Dolerende kerk en heette toen Pniëlkerk. In 1921 is de kerk in gebruik genomen door de Oudgereformeerde Gemeente. In 2001 werd door orgelbouwer

Scheuerman het Van der Zwan-orgel uit 1964 vervangen door het elektropneumatische kerkorgel van Fonteyn en Gaal, afkomstig uit de kerk van de Gereformeerde Gemeente in Den Haag-Zuid. De heer A.J. den Heijer ontwierp het orgelfront.

28

Eben-Haëzerkerk

Keizerstraat 179 / Nieuwe Laantjes 12

za 10.30 – 14.30 uur

This single-nave church from 1892 has a T-shaped ground plan with neo-Renaissance style gables on the street side. Located on the east side of the building is a rose window outlined in brick. The nave is flanked by outbuildings with high-hip roofs. The interior (white plastered in the 1960s) has a wooden roof with braces and tie-rods.

The building was originally built for the Dutch nonconformist church and was then called the Pniëlkerk. In 1921, the church was put into use by the Oudgereformeerde Gemeente (Old Reformed Congregation).

In 2001, organ builder Scheuerman replaced the Van Der Zwan organ with a Fonteyn & Gaal electro-pneumatic pipe organ that belonged to the Old Reformed Congregation in The Hague-South. A.J. den Heijer designed the organ front.

Deze grotendeels in baksteen opgetrokken kerk is gebouwd in 1925 naar ontwerp van Jos en Pierre jr. Cuypers, de zoon en kleinzoon van Pierre Cuypers. De kerk speelt met haar hoge toren een belangrijke rol in het silhouet van Scheveningen.

De kerk is vooral bekend om haar indrukwekkende apsismozaïek boven het altaar, vervaardigd in 1927 door Antoon Molkenboer. Het is het grootste gedenkmozaïek in ons land dat herinnert aan de wonderbare gebedsverhoring. Ook elders in de kerk vindt men mozaïekwerk van Molkenboer, evenals fraai meubilair met

bronsreliëfs uitgevoerd door de edelsmeden Jan-Eloy en Leo Brom.

Alle vensters van de kerk bezitten gedeeltelijk gebrandschilderde ramen ontworpen door Molkenboer in samenwerking met Christiaan de Moor. De glas-in-loodramen zijn gemaakt door glazenier Louis Asperslagh; het grisaillewerk is van de hand van Molkenboer zelf. Het voorportaal heeft een groot rozetvenster.

29

H. Antonius Abt kerk

Scheveningseweg 235

za 10.00 – 16.30 uur
zo 12.30 – 17.30 uur

The largely brick-built church, built in 1925 and based on a design by Pierre and Jos Cuypers, is an eye-catching presence in the Scheveningen skyline due to its high tower. The church is primarily known for its impressive mosaic in the apse of the altar. This mosaic, created by Antoon Molkenboer in 1927, is the largest of its kind in the Netherlands and reminds one of the so-called 'Cholera Miracle' that is said to have occurred in 1848.

There are also other areas of the church that include mosaic work by Molkenboer, as well

as furniture with bronze reliefs constructed by silversmiths Jan-Elroy and Jan Brom. All windows in the church contain stained glass designed by Molkenboer in collaboration with Christiaan de Moor. The windows were created by glass artist Louis Asperslagh. However, the grisaille work was done by Molkenboer himself.

Rond het oude stoomgemaal uit 1885, bij het verversingskanaal in Den Haag, is een stuk verwaarloosde grond omgetoverd tot een stadsparadijs waar op natuurlijke wijze wordt getuinierd. Het gemaal maakt onderdeel uit van het gemalen- en sluizencomplex Houtrust en is gebouwd naar ontwerp van J. van der Vegt in sobere neorenaissance.

De tuin is de bijentuin van imkerij Haagse Honing. De beplanting biedt voedsel aan meerdere kasten met honingbijen en vele andere bestuivers. Langs de steil oplopende erfgrens zijn taluds aangebracht. Een smalle trap leidt naar de bijenkasten, het kippenhok

en een brug over de brede afwateringsbuizen met uitzicht over de sluiskolk. Aan het andere eind leidt een tweede trap naar een gespiegelde border met een grote variatie aan planten. (Verkoop honing & Haags zaad.)

Alleen de tuin is toegankelijk.

30

Stoomgemaal Haagse Honing

Houtrustweg 45

za 10.00 – 17.00 uur
zo 10.00 – 17.00 uur

Around the old steam pumping station from 1885, near the refreshment canal in The Hague, a piece of neglected land has been transformed into an urban paradise where gardening takes place in a natural way. The pumping station is part of the Houtrust pumping and lock complex and was built according to a design by J. van der Vegt in a sober neo-Renaissance.

The garden is the bee garden of beekeeping Haagse Honing. The planting provides food for multiple hives of honeybees and many other pollinators. Embankments have been

made along the steeply rising property boundary. A narrow staircase leads to the beehives, the chicken coop and a bridge over the wide drainage pipes with a view over the lock chamber. At the other end, a second staircase leads to a mirrored border with a wide variety of plants. (Sale of honey & The Hague seed.)

Only the garden is accessible.

De Maranathakerk (1949) is een typerend bouwwerk uit de tijd van de wederopbouw. Ze bevindt zich in het 'Sperrgebiet' van de 'Atlantikwall'. Met internationale steun zijn na de bevrijding, onder leiding van de architect Otto Bartning, in Duitsland enkele tientallen noodkerken vervaardigd. Eén van de prototypes daarvan is in Den Haag terechtgekomen. De Maranathakerk was een gift van de Zwitserse protestantse kerken aan de Haagse Hervormde Gemeente. Dakconstructie, spanten, ramen en deuren waren vervaardigd in Zürich en werden per trein naar Nederland getransporteerd.

Te midden van de strakke wederopbouwarchitectuur valt de Maranathakerk nu op als een vriendelijk Zwitsers dorpskerkje. De architect Frits Eschauzier heeft het bouwpakket verder ingevuld: muren en ramen met verfijnde decoratie, verlichting, en verrassende kleuren. De ovale panelen zijn onder supervisie van Paul Citroen, destijds leraar aan de Kunstacademie, vervaardigd door de schilderes Antoinette Gispén.

31

Maranathakerk

2de Sweelinckstraat 156

za 10.00 – 16.00 uur

The Maranatha Church (1949) is a typical building the traces of time of reconstruction after the WWII. It is located in the 'Sperrgebiet' (exclusion zone) of the Atlantic Wall. With international support, several dozen emergency churches were built in Germany after the liberation, under the leadership of architect Otto Bartning. One of its prototypes ended up in The Hague. The Maranatha Church was a gift from the Swiss churches to the Dutch Reformed Church. Roof structure, trusses, windows and doors were manufactured in Zurich and were transported by train to the Netherlands. In the midst of the tight reconstruction architecture, the Maranatha Church

now stands out as a friendly Swiss village church. Architect Frits Eschauzier has further completed the construction package: walls and windows with refined decoration and lighting, and surprising colours. The painter Antoinette Gispén produced the oval panels under the supervision of Paul Citroen, who was then a teacher at the Art Academy.

Dit kerkgebouw uit 1906 van architect J.C. Wentink is gebouwd in neoromaanse stijl. Het bakstenen gebouw heeft aan de straat een hoge topgevel, waarin twee rondboogvensters en een groot roosvenster. De hoge toren heeft een neoromaanse spits. In de topgevel staat op een lange smalle zandstenen plaat: 'Hoort het Woord des Heeren'. In het witgepleisterde interieur springen de rondboogvensters met gebrandschilderde ramen in het oog. De ruimte is overkluisd door houten tongewelven. Het orgel uit 1907 is uitgevoerd

in een neobarokke stijl. De eikenhouten preekstoel stond vroeger vooraan in het midden.

32

Noorderkerk

Schuytstraat 9

za 11.00 – 15.00 uur

This church was designed by architect J.C. Wentink in a neo-Romanesque style. The brick building has a high top gable on the street side, with two round arched windows, and a large rose window. The tall tower includes a neo-Romanesque spire. The gable stands on a long but narrow sandstone slab: 'Hoort het Woord des Heeren'. The white-plastered interior includes the round-arched windows in stained glass. The room is covered by wooden barrel vaults. The organ dates back to 1907 and is finished in a neo-Baroque style. The oak pulpit used to stand in the centre at the front.

Dit typisch 'Haagse' herenhuis werd in 1879 gebouwd. In 1902 werd het gekocht door Jan de Quack, in die tijd een gerenommeerd architect en sierkunstenaar. Naar zijn plannen werd het huis grondig verbouwd en kreeg daarbij grotendeels zijn huidige uiterlijk. Het huis werd naar achteren uitgebouwd met een bijzondere traptoren, aan de straatzijde kreeg het pand een voor die tijd typerend erkertje.

In het interieur zijn onder andere de kamer-en-suite met schuifdeuren bewaard gebleven. De schuifdeuren zijn voorzien van prachtige geëtste glasramen. In 2016 werd het huis verworven door Vereniging Hendrick de Keyser die het pand volledig heeft gerestaureerd en de situatie van omstreeks 1902 heeft hersteld.

33

Afgezegd
Cancelled

Huis De Quack

Elandstraat 12

za 11.00 – 17.00 uur
zo 12.00 – 17.00 uur

This typical 'Hague' mansion was built in 1879. In 1902, it was bought by Jan de Quack, who was a renowned architect and decorative artist of his time. According to his plans, the house was thoroughly renovated and got its current appearance in the process. The house was extended with a special staircase tower at the back, whilst the building got a bay window, typical for that era, at the front.

In the interior, the room-en-suite with sliding doors was preserved, among other things. The sliding doors have beautiful etched glass windows. In 2016, the house was acquired by Vereniging Hendrick de Keyser, which completely restored the building back to the state it was in around 1902.

Dit kerkgebouw uit 1929 - 1931 is een ontwerp van J.C. Meischke en P. Schmidt. In materiaalgebruik en vormgeving is aansluiting gezocht bij de traditionele richting in de architectuur. Ook zijn invloeden van de Nieuwe Haagse School zichtbaar. Het gemoderniseerde interieur is witgepleisterd en heeft een spitsbogige overkapping. De markante toren is gelegen in de zichtas van de Laan van Eik en Duinen.

In de Bethlehemkerk staat de ster van Bethlehem. Bethlehem betekent letterlijk Broodhuis en met die symboliek wordt de bezoekers een 'inkijkje' gegeven in wat er gebeurt in de Bethlehemkerk.

34

Bethlehemkerk

Laan van Meerdervoort 627

za 10.00 - 16.00 uur

This church was built in the period 1929 1931 and was based on a design by J.C. Meischke and P. Schmidt. The use of materials and the design were inspired by the traditional movement in architecture. The church also shows influences of the Nieuwe Haagse School.

The modern interior is white-plastered and has a pointed, arched roof. The remarkable tower can be seen from the Laan van Eik en Duinen.

Bethlehem literally means House of Bread

Deze uit grijze betonsteen opgetrokken kerk, een ontwerp uit 1966 van de bekende architect Aldo van Eyck, is uniek in Nederland. De kerk bestaat feitelijk uit twee hoofdelementen: een gesloten driehoek met daarin een lage kerkruimte en een hoge dwarsruimte, die door Van Eyck wordt uitgelegd als een straat: de 'Via Sacra' waaraan zich twee kapellen. Het cirkelmotief ziet men herhaaldelijk in het interieur in verschillende grootte terug, zoals in de vorm van de lichtkoepelels en kapellen.

Er is geen toren, slechts een kruis verwijst naar de functie van het gebouw. Door de aparte uitgang hoeft de kerkganger na de dienst niet zijn rug te keren naar de 'heilige zaken'.

35

Heilige Pastoor van Arskerk

Aaltje Noordewierstraat 4-6

za 11.00 – 17.00 uur
zo 12.00 – 16.00 uur

Constructed of grey concrete blocks, this church was designed in 1966 by renowned architect Aldo van Eyck. The design is particularly unique among buildings in the Netherlands. The church consists of two main elements: a closed triangle containing a low-lying area, and a higher placed diagonal element.

The latter was described by Van Eyck as a 'street'; a 'Via Sacra' which contains two small chapels.

The circle motif is repeated various times throughout the interior, in multiple sizes. Examples are the skylights and chapels. There is no tower; only a cross referring to the building's purpose. The separate exit allows churchgoers to leave the building without turning their back on 'all things sacred'.

In het centrum van Oud-Loosduinen is omstreeks 1230 door Machteld van Brabant en haar gemaal graaf Floris IV een Cisterciënzer nonnenklooster gesticht, waarvan de Abdijkerk het laatste overblijfsel is. De kerk is een fraai voorbeeld van de Scheldegotiek. Kenmerkend voor deze vroeg-gotische stijl zijn de smalle lancetvensters. Alle ramen zijn onderling verbonden door een 30 cm brede gang die in de kerkmuur is uitgespaard. Opvallend zijn de beschilderde preekstoel uit circa 1620 en een orgel uit 1780 in rijk gesneden Lodewijk XVI-kast van Reichner.

Achter de kerk bevindt zich een begraafplaats, deze is nog steeds in gebruik.

36

Abdijkerk

Willem III straat 40

za 10.00 – 16.00 uur

This medieval abbey church was built in the centre of Oud-Loosduinen and was officially founded in 1230 by Machteld van Brabant and her consort Count Floris IV. It was originally meant as a Cistercian convent. The only remaining trace of this convent is the abbey. The abbey church is an excellent example of Schelde Gothic. The narrow lancet windows are characteristic of this early Gothic style.

All of the windows are connected by a 30 centimetre-wide channel in the church wall. Eye-catching are the painted pulpit (around 1620) and the organ (1780) placed in a richly carved Louis-XVI cabinet, created by J. Reichner.

Located behind the church is a graveyard, which is still in use today.

Open Monumentendag in VR

*Bekijk met een VR-bril
tientallen historische
gebouwen in virtual reality*

Zie pagina 6

Op zaterdag 11 september staat de afdeling Monumentenzorg & Welstand met een informatiestand op het Binnenhof.

On Saturday September 11th, the Monument Care and Preservation Department information stand will be located at the Binnenhof.

Open Monumentendag 2021 Den Haag

Heritage Days 2021 The Hague

11 & 12 september

! De programmering is onder voorbehoud, afhankelijk van de maatregelen die gelden ten tijde van het evenement. Raadpleeg onze website voor actuele informatie. Van de bezoekers wordt verwacht dat de geldende regels in acht worden genomen.

Het vermelde eindtijdstip bij de monumenten is het tijdstip dat de gebouwen sluiten. Om teleurstelling te voorkomen raden wij u aan om minstens 30 minuten voor dit tijdstip een gebouw te bezoeken.

! *The programming is subject to change, depending on the measures in force at the time of the event. Please refer to our website for current information. Visitors are expected to observe the applicable rules.*

The final hour mentioned under each monument in this guide refers to the time that the buildings will close for the day. To avoid the disappointment of missing anything, we recommend that you visit a monument at least 30 minutes before its closing time.

www.monumentenzorgdenhaag.nl

<https://dutchvrviewer.com/monumenten-zorg/vr.php?panoSetup=denhaag>

Toegankelijk met rolstoel
Accessible for wheelchair

omd

Ontoegankelijk met rolstoel
Inaccessible for wheelchair

info: www.monumentenzorgdenhaag.nl

Colofon

Dit is een uitgave van

Gemeente Den Haag

Dienst: Stedelijke Ontwikkeling

Afdeling: Monumentenzorg en Welstand

Vertaling

o.a. Textwerk

Vormgeving en productie

Dienst Bedrijfsvoering

Multimedia

7.500 exemplaren

Fotografie

Afdeling Monumentenzorg en Welstand

Met uitzondering van:

Antonius Abt, foto Bart Maltha

Huis De Quack, foto Arjan Bronkhorst

Maranthakerk, foto Piet Gispén

Binckhorst en Stationspostkantoor, foto's

Stichting Haags Industrieel Erfgoed (SHIE)

September 2021

